EURÓPSKA KOMISIA
GENERÁLNE RIADITEĽSTVO PRE SPRAVODLIVOSŤ A SPOTREBITEĽOV

V Bruseli 27. augusta 2020

REV2 – nahrádza oznámenie (REV1) z 18. januára 2019 a dokument s otázkami a odpoveďami z 11. apríla 2019

OZNÁMENIE ZAINTERESOVANÝM STRANÁM

VYSTÚPENIE SPOJENÉHO KRÁĽOVSTVA A PRÁVNE PREDPISY EÚ V OBLASTI CIVILNÉHO SÚDNICTVA A MEDZINÁRODNÉHO PRÁVA SÚKROMNÉHO

Obsah

ÚVOD 2

1. MEDZINÁRODNÁ SÚDNA PRÍSLUŠNOSŤ 3
   - 1.1. Súdne konania začaté pred skončením prechodného obdobia 3
   - 1.2. Konania začaté po skončení prechodného obdobia 4
2. ROZHODNÉ PRÁVO V ZMLUVNÝCH A MIMOZMLUVNÝCH ZÁLEŽITOSTIACH 5
   - 2.1. Zmluvné záväzky 5
     - 2.1.1. Pravidlá týkajúce sa rozhodného práva uplatniteľné v Spojenom kráľovstve 5
     - 2.1.2. Pravidlá týkajúce sa rozhodného práva uplatniteľné v EÚ 5
   - 2.2. Mimozmluvné záväzky 5
     - 2.2.1. Pravidlá týkajúce sa rozhodného práva uplatniteľné v Spojenom kráľovstve 5
     - 2.2.2. Pravidlá týkajúce sa rozhodného práva uplatniteľné v EÚ 6
3. UZNÁVANIE A VÝKON 6
   - 3.1. Konania začaté pred skončením prechodného obdobia 6
   - 3.2. Konania začaté pred skončením prechodného obdobia 8
   - 3.3. Aspekty týkajúce sa dohôd o voľbe súdu 9
4. OSOBITNÉ POSTUPY EÚ 9
5. POSTUPY JUSTIČNEJ SPOLUPRÁCE MEDZI ČLENSKÝMI ŠTÁTMI 9

6. PLATOBNÁ NESCHOPNOSŤ 11
6.1. Hlavné konania začaté pred skončením prechodného obdobia 11
6.2. Hlavné konania začaté po skončení prechodného obdobia 11
7. ĎALŠIE OTÁZKY 11
7.1. Verejné listiny 11
7.2. Právna pomoc 12
7.3. Mediácia 12
7.4. Európsky portál elektronickej justície 12

ÚVOD

Spojené kráľovstvo 1. februára 2020 vystúpilo z Európskej únie a stalo sa „treťou krajinou“[1]. V dohode o vystúpení[2] sa stanovuje prechodné obdobie, ktoré sa skončí 31. decembra 2020. Do uvedeného dátumu sa právo Únie v celom svojom rozsahu uplatňuje na Spojené kráľovstvo a v Spojenom kráľovstve[3].

EÚ a Spojené kráľovstvo budú počas prechodného obdobia rokovať o dohode o novom partnerstve, ktorou sa ustanoví najmä oblasť voľného obchodu. Nie je však isté, či takáto dohoda nadobudne platnosť do konca prechodného obdobia, ak sa uzavrie. V každom prípade by takáto dohoda vytvorila vzťah, ktorý by bol z hľadiska podmienok prístupu na trh veľmi odlišný od účasti Spojeného kráľovstva na vnútornom trhu[4], v colnej únii EÚ a v oblasti DPH a spotrebných daní.

Okrem toho bude po skončení prechodného obdobia Spojené kráľovstvo treťou krajinou, pokiaľ ide o vykonávanie a uplatňovanie právnych predpisov EÚ v členských štátoch EÚ.

Preto sa všetky zainteresované strany, a najmä hospodárske subjekty, upozorňujú na právny stav po skončení prechodného obdobia.

Odporúčania zainteresovaným stranám:

Na riešenie dôsledkov stanovených v tomto oznámení sa zainteresovaným stranám odporúča posúdiť minulé a budúce zmluvné možnosti jurisdikcie Spojeného kráľovstva.

---

1 Tretia krajina je krajina, ktorá nie je členským štátom EÚ.

2 Dohoda o vystúpení Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska z Európskej únie a z Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu (Ú. v. EÚ L 29, 31.1.2020, s. 7) (ďalej len „dohoda o vystúpení“).

3 S výhradou určitých výnimiek stanovených v článku 127 dohody o vystúpení, ktoré nie sú relevantné v kontexte tohto oznámenia.

4 V dohode o voľnom obchode sa predovšetkým nestanovujú koncepty vnútorného trhu (v oblasti tovaru a služieb), ako je vzájomné uznávanie, „zásada krajiny pôvodu“ a harmonizácia. Dohodou o voľnom obchode sa neodstraňujú ani colné formality a kontroly vrátane tých, ktoré sa týkajú pôvodu výrobkov a ich vstupov, ani zákazy a obmedzenia dovozu a vývozu.

Zainteresované strany, ktoré majú v úmysle uzavrieť zmluvy s osobou či so spoločnosťou v Spojenom kráľovstve, začať konanie v občianskych či obchodných veciach súvisiacich so Spojeným kráľovstvom alebo vykonávať rozsudky v takýchto veciach, by mali požiadať o právne poradenstvo.

Upozornenie:

Toto oznámenie sa netýka:

- osobitných otázok ochrany spotrebiteľa, ktoré sa nevzťahujú na rozhodné právo[5], a
- práva obchodných spoločností EÚ.

Ďalšie oznámenia týkajúce sa týchto aspektov sa pripravujú alebo už boli uverejnené[6].

Po skončení prechodného obdobia sa budú uplatňovať tieto pravidlá v oblasti civilného súdnictva a medzinárodného práva súkromného:

1. MEDZINÁRODNÁ SÚDNA PRÍSLUŠNOSŤ

Právne predpisy EÚ v oblasti medzinárodného práva súkromného stanovujú jednotné pravidlá medzinárodnej súdnej príslušnosti v občianskych a obchodných veciach vrátane konkurzného a rodinného práva. S výhradou niekoľkých výnimiek sa tieto jednotné pravidlá uplatňujú, ak má žalovaný bydlisko alebo obvyklý pobyt v niektorom členskom štáte EÚ[7].

1.1. Súdne konania začaté pred skončením prechodného obdobia

Podľa článku 67 ods. 1 dohody o vystúpení, pokiaľ ide o konania začaté[8] pred skončením prechodného obdobia, pravidlá EÚ o medzinárodnej súdnej príslušnosti sa naďalej uplatňujú v Spojenom kráľovstve a v členských štátoch v situáciách, ktoré sa týkajú Spojeného kráľovstva[9].

---

5 Pozri bod 2 tohto oznámenia o rozhodnom práve.

6 https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/preparing-end-transition-period_sk.

7 Hoci zmluvy EÚ stanovujú osobitné dojednania, pokiaľ ide o (ne)účasť Írska a Dánska na tejto časti *acquis* EÚ, v záujme jednoduchosti sa používa pojem „členské štáty EÚ“. Pokiaľ ide o Dánsko, pozri článok 69 ods. 2 a 3 dohody o vystúpení.

8 V prípade potreby sa v tretej časti hlave VI dohody o vystúpení („Prebiehajúca justičná spolupráca v občianskych a obchodných veciach“) používa terminológia nástrojov EÚ v občianskych a súdnych veciach. Napríklad, pokiaľ ide o vysvetlenie pojmu „začaté konanie“, pozri článok 66 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 1215/2012.

9 „Situácie, ktoré sa týkajú Spojeného kráľovstva“, je formulácia, ktorá odráža skutočnosť, že dohoda o vystúpení sa zakladá na uplatňovaní reciprocity a uplatňuje sa len vo vzťahu medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom. Ide napríklad o konania, ktoré sa (v závislosti od daného nástroja) týkajú žalovaného s bydliskom alebo obvyklým pobytom v Spojenom kráľovstve alebo dlžníka, ktorý má centrum svojho hlavného záujmu v Spojenom kráľovstve.

Článok 67 ods. 1 dohody o vystúpení sa vzťahuje na všetky nástroje EÚ, ktoré stanovujú pravidlá pre konflikty právomoci, t. j. nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1215/2012 z 12. decembra 2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach[10][11], ako aj *leges speciales,* v ktorých sa stanovujú osobitné pravidlá súdnej právomoci[12].

V článku 67 ods. 1 dohody o vystúpení sa spresňuje, že pravidlá EÚ o súdnej právomoci sa uplatňujú aj „v súvislosti s konaniami alebo vecami, ktoré s takýmito súdnymi konaniami súvisia“, a to aj v prípade, že súvisiace konania alebo veci sa začnú po skončení prechodného obdobia[13]. Týmto sa riešia situácie, keď sa konania týkajúce sa tej istej právnej veci medzi tými istými účastníkmi vedú na súde členského štátu pred skončením prechodného obdobia a na súde Spojeného kráľovstva po skončení prechodného obdobia (tzv. prekážka začatej veci) alebo naopak. Cieľom je zabezpečiť, aby sa v týchto prípadoch naďalej uplatňovali pravidlá EÚ o konflikte jurisdikcií, keď sa vec predloží súdu po skončení prechodného obdobia v niektorom členskom štáte EÚ alebo v Spojenom kráľovstve.

1.2. Konania začaté po skončení prechodného obdobia

V prípade konaní, ktoré sa začali po skončení prechodného obdobia, si súdy v členských štátoch EÚ určia medzinárodnú súdnu príslušnosť:

- V záležitostiach, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti nástrojov EÚ v občianskych a obchodných veciach, na základe týchto nástrojov EÚ vrátane rodinného práva. Ak je to stanovené v príslušnom nástroji[14], súd členského štátu môže uplatniť svoje vnútroštátne pravidlá medzinárodnej súdnej príslušnosti.

- V záležitostiach, ktoré nepatria do rozsahu pôsobnosti nástrojov EÚ, sa bude medzinárodná súdna príslušnosť riadiť vnútroštátnymi pravidlami toho členského štátu, v ktorom bola vec predložená súdu. V niektorých prípadoch nahradia právo EÚ vo vzťahoch medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom medzinárodné dohovory, najmä dohovory prijaté Haagskou konferenciou medzinárodného práva súkromného, za predpokladu, že EÚ/členské štáty EÚ a Spojené kráľovstvo sú zmluvnými stranami dohovoru (ďalej len „príslušné medzinárodné dohovory“)[15].

---

[10] Ú. v. EÚ L 351, 20.12.2012, s. 1.

[11] Článok 67 ods. 1 písm. a) dohody o vystúpení.

[12] Článok 67 ods. 1 písm. b) až d) dohody o vystúpení.

[13] V súlade s článkami 29, 30 a 31 nariadenia (EÚ) č. 1215/2012, článkom 19 nariadenia (ES) č. 2201/2003 a článkami 12 a 13 nariadenia Rady (ES) č. 4/2009.

[14] Napr. článok 6 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 1215/2012.

[15] Tieto dohovory sú zvyčajne transponované do vnútroštátneho práva každého štátu, ktorý je zmluvnou stranou dohovoru.

Pokiaľ ide o konania alebo veci začaté na súde v členskom štáte po skončení prechodného obdobia, ktoré sa týkajú súdnych konaní prebiehajúcich na súde v Spojenom kráľovstve a ktoré boli predložené súdu v Spojenom kráľovstve po skončení prechodného obdobia, v členských štátoch sa uplatňujú články 33 a 34 nariadenia (EÚ) č. 1215/2012.

2. ROZHODNÉ PRÁVO V ZMLUVNÝCH A MIMOZMLUVNÝCH ZÁLEŽITOSTIACH

Právne predpisy EÚ v oblasti medzinárodného práva súkromného stanovujú v členských štátoch EÚ jednotné pravidlá pre kolízie právnych poriadkov v zmluvných a mimozmluvných záväzkoch.

2.1. Zmluvné záväzky

2.1.1. Pravidlá týkajúce sa rozhodného práva uplatniteľné v Spojenom kráľovstve

Podľa článku 66 písm. a) dohody o vystúpení sa nariadenie (ES) č. 593/2008 o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky (Rím I)[16] uplatňuje v Spojenom kráľovstve na zmluvy uzavreté[17] pred skončením prechodného obdobia.

2.1.2. Pravidlá týkajúce sa rozhodného práva uplatniteľné v EÚ

Článok 66 písm. a) dohody o vystúpení sa nezaoberá pravidlami uplatniteľnými v EÚ. V EÚ sa však uplatňuje nariadenie (ES) č. 593/2008, ktoré stanovuje všeobecné uplatnenie[18].

Príklad: V článku 6 nariadenia (ES) č. 593/2008 sa zaručuje, že bez ohľadu na právo, ktoré si zmluvné strany zvolili, resp. ktoré sa štandardne uplatňuje, spotrebitelia s miestom obvyklého pobytu v členskom štáte EÚ požívajú povinnú ochranu tohto práva, ak tam na nich smerujú svoju činnosť obchodníci z tretích krajín bez ohľadu na to, či sú títo obchodníci usadení v EÚ alebo v tretej krajine.

2.2. Mimozmluvné záväzky

2.2.1. Pravidlá týkajúce sa rozhodného práva uplatniteľné v Spojenom kráľovstve

Podľa článku 66 písm. b) dohody o vystúpení sa nariadenie (ES) č. 864/2007 o rozhodnom práve pre mimozmluvné záväzky (Rím

[16] Ú. v. EÚ L 177, 4.7.2008, s. 6.

[17] V prípade potreby sa v tretej časti hlave VI dohody o vystúpení („Prebiehajúca justičná spolupráca v občianskych a obchodných veciach“) používa terminológia nástrojov EÚ v občianskych a súdnych veciach. Napríklad pokiaľ ide o vysvetlenie pojmu „uzavretá zmluva“, pozri článok 28 nariadenia (ES) č. 593/2008.

[18] Článok 2 nariadenia (ES) č. 593/2008. Všeobecné uplatňovanie znamená, že nariadenie sa uplatňuje aj vtedy, keď vedie k uplatňovaniu práva tretej krajiny.

II)[19] má uplatňovať v Spojenom kráľovstve v súvislosti s udalosťami, ktoré spôsobili škodu, ak k takýmto udalostiam došlo pred[20] skončením prechodného obdobia.

2.2.2. Pravidlá týkajúce sa rozhodného práva uplatniteľné v EÚ

Článok 66 písm. b) dohody o vystúpení sa nezaoberá pravidlami uplatniteľnými v EÚ. V EÚ sa však uplatňuje nariadenie (ES) č. 864/2007, ktoré stanovuje všeobecné uplatnenie[21].

3. UZNÁVANIE A VÝKON

Právne predpisy EÚ v oblasti medzinárodného práva súkromného stanovujú pravidlá na uľahčenie uznávania a výkonu súdnych rozhodnutí, ktoré boli vydané v iných členských štátoch.

3.1. Konania začaté pred skončením prechodného obdobia

Podľa článku 67 ods. 2 dohody o vystúpení:

- **nariadenie (EÚ) č. 1215/2012** sa má uplatňovať na uznávanie a výkon rozsudkov vydaných v súdnych konaniach začatých pred skončením prechodného obdobia a na verejné listiny úradne vyhotovené alebo zaregistrované a súdne zmiery schválené alebo uzavreté pred skončením prechodného obdobia[22],

- **nariadenie (ES) č. 2201/2003 (nariadenie Brusel IIa)**[23] sa má uplatňovať na uznávanie a výkon rozsudkov vydaných v súdnych konaniach začatých pred skončením prechodného obdobia a na listiny úradne vyhotovené alebo zaregistrované ako verejné listiny a dohody uzavreté[24] pred skončením prechodného obdobia,

---

19 Ú. v. EÚ L 199, 31.7.2007, s. 40.

20 V prípade potreby sa v tretej časti hlave VI dohody o vystúpení („Prebiehajúca justičná spolupráca v občianskych a obchodných veciach“) používa terminológia nástrojov EÚ v občianskych a súdnych veciach. Pokiaľ ide o napríklad vysvetlenie pojmu „skutočnosť, ktorá spôsobila škodu“, pozri článok 31 nariadenia (ES) č. 864/2007.

21 Článok 3 nariadenia (ES) č. 864/2007.

22 V prípade potreby sa v tretej časti hlave VI dohody o vystúpení („Prebiehajúca justičná spolupráca v občianskych a obchodných veciach“) používa terminológia nástrojov EÚ v občianskych a súdnych veciach. Pokiaľ ide napríklad o vysvetlenie pojmov „konanie začaté“, „listiny úradne vyhotovené alebo zaregistrované ako verejné listiny“ a „súdne zmiery, ktoré sa schválili alebo uzavreli“, pozri článok 66 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 1215/2012.

23 Nariadenie Rady (ES) č. 2201/2003 z 27. novembra 2003 o súdnej právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností (Ú. v. EÚ L338, 23.12.2003, s. 1).

24 V prípade potreby sa v tretej časti hlave VI dohody o vystúpení („Prebiehajúca justičná spolupráca v občianskych a obchodných veciach“) používa terminológia nástrojov EÚ v občianskych a súdnych veciach. Pokiaľ ide napríklad o vysvetlenie pojmov „konania začaté“, „písomnosti úradne vyhotovené

Príklad: Rozsudok Spojeného kráľovstva vo veci rozvodu, ktorého konanie sa začalo pred skončením prechodného obdobia, sa v EÚ uzná v súlade s článkom 21 nariadenia (ES) č. 2201/2003, a to aj vtedy, keď sa rozsudok vynesie po uvedenom dátume.

- **nariadenie (ES) č. 4/2009 (nariadenie o vyživovacej povinnosti)**[25] sa uplatňuje na uznávanie a výkon rozhodnutí vydaných v súdnych konaniach začatých pred skončením prechodného obdobia a na schválené alebo uzavreté súdne zmiery a verejné listiny vyhotovené[26] pred skončením prechodného obdobia,

- **nariadenie (ES) č. 805/2004 (európsky exekučný titul v prípade nesporných nárokov)**[27] sa uplatňuje na rozhodnutia vydané v súdnych konaniach začatých pred skončením prechodného obdobia a na súdne zmiery schválené alebo uzavreté a verejné listiny vyhotovené pred skončením prechodného obdobia za predpokladu, že o osvedčenie rozhodnutia ako európskeho exekučného titulu sa požiadalo pred skončením prechodného obdobia.

V článku 67 ods. 2 písm. a) až c) dohody o vystúpení sa odkazuje na „začatie konaní“ v súvislosti s aktom, ktorý sa má vykonať. Preto sa toto ustanovenie vzťahuje aj na tieto situácie:

- keď sa v Spojenom kráľovstve alebo v členskom štáte EÚ začalo súdne konanie, ale rozsudok sa vynesie až po skončení prechodného obdobia,

- keď súd v Spojenom kráľovstve alebo v členskom štáte EÚ vydal rozsudok pred skončením prechodného obdobia, ale tento rozsudok nebol v členskom štáte EÚ ani v Spojenom kráľovstve pred skončením prechodného obdobia vykonaný, a

- keď rozsudku súdu Spojeného kráľovstva alebo členského štátu EÚ bola udelená doložka vykonateľnosti (bol vyhlásený za vykonateľný) v členskom štáte EÚ, resp. v Spojenom kráľovstve pred skončením prechodného obdobia, ale tento rozsudok nebol v členskom štáte EÚ, resp. v Spojenom kráľovstve pred skončením prechodného obdobia vykonaný.

---

alebo zaregistrované ako verejné listiny“ a „dohody uzatvorené “, pozri článok 64 ods. 1 nariadenia (ES) č. 2201/2003.

25 Nariadenie Rady (ES) č. 4/2009 z 18. decembra 2008 o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone rozhodnutí a o spolupráci vo veciach vyživovacej povinnosti (Ú. v. EÚ L 7, 10.1.2009, s. 1).

26 V prípade potreby sa v tretej časti hlave VI dohody o vystúpení („Prebiehajúca justičná spolupráca v občianskych a obchodných veciach“) používa terminológia nástrojov EÚ v občianskych a súdnych veciach. Pokiaľ ide napríklad o vysvetlenie pojmov „konania začaté“, „verejné listiny vyhotovené“ a „súdne zmiery schválené alebo uzavreté“, pozri článok 75 ods. 1 nariadenia (ES) č. 4/2009.

27 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 805/2004 z 21. apríla 2004, ktorým sa vytvára európsky exekučný titul pre nesporné nároky (Ú. v. EÚ L 143, 30.4.2004, s. 15).

V niektorých prípadoch sa môžu veritelia rozsudku domáhať výkonu rozsudkov z obdobia pred nadobudnutím účinnosti nariadenia (EÚ) č. 1215/2012, teda pred 10. januárom 2015, keď sa uplatňovalo nariadenie Brusel I (ES) č. 44/2001 alebo dokonca Bruselský dohovor z roku 1968. Každý následný nástroj obsahuje ustanovenie na stanovenie rozsahu časovej pôsobnosti[28]. Odkaz na právne nástroje v článku 67 ods. 2 dohody o vystúpení zahŕňa odkaz na predchádzajúce nástroje v týchto právnych nástrojoch.

3.2. Konania začaté pred skončením prechodného obdobia

Pravidlá EÚ týkajúce sa výkonu sa nebudú uplatňovať na súdne rozhodnutia, ak sa pôvodné konanie začalo po skončení prechodného obdobia.

V niektorých prípadoch sa budú uplatňovať príslušné medzinárodné dohovory (pozri skôr uvedené).

Príklad 1:

Pokiaľ ide o **konania o rozvod manželstva** začaté v členskom štáte EÚ po skončení prechodného obdobia, na medzinárodnej úrovni sa touto záležitosťou zaoberá Haagsky dohovor o uznávaní rozvodov a zrušení manželského spolužitia z roku 1970[29]. Spojené kráľovstvo je zmluvnou stranou tohto dohovoru, spomedzi členských štátov EÚ sa v súčasnosti radí k jeho zmluvným stranám len 12 štátov[30].

Príklad 2:

Pokiaľ ide o **konania o výživnom na deti** začaté v členskom štáte EÚ po skončení prechodného obdobia, na medzinárodnej úrovni sa touto záležitosťou zaoberá Haagsky dohovor o medzinárodnom vymáhaní výživného na deti a iných členov rodiny z roku 2007[31]. Spojené kráľovstvo vyjadrilo svoj zámer tento dohovor podpísať a ratifikovať. Dohovor sa bude uplatňovať medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom na dožiadania a žiadosti podané po tom, ako sa Spojené kráľovstvo stane samostatnou zmluvnou stranou dohovoru[32] vo vlastnom mene.

V prípadoch, keď sa neuplatňujú medzinárodné dohovory, uznávanie a výkon rozsudku zo Spojeného kráľovstva sa bude riadiť vnútroštátnymi právnymi predpismi toho členského štátu, v ktorom bola podaná žiadosť o uznanie alebo výkon.

---

[28] Napríklad článok 66 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 1215/2012 odkazujúci na uplatniteľnosť nariadenia (ES) č. 44/2001 a článok 66 nariadenia (ES) č. 44/2001 odkazujúci na Bruselský dohovor.

[29] https://www.hcch.net/en/instruments/conventions/full-text/?cid=80.

[30] Pozri tabuľku: https://www.hcch.net/en/instruments/conventions/status-table/?cid=80.

[31] https://www.hcch.net/en/instruments/conventions/full-text/?cid=131.

[32] Článok 56 ods. 1 dohovoru.

3.3. Aspekty týkajúce sa dohôd o voľbe súdu

Oddiely 3.1 a 3.2 tohto oznámenia sa vzťahujú aj na uznanie a výkon rozsudku vydaného súdom v Spojenom kráľovstve určeným v dohode o voľbe súdu. To znamená, že pri konaniach začatých na základe dohody o voľbe súdu na súdoch Spojeného kráľovstva po skončení prechodného obdobia sa už nevyužívajú pravidlá EÚ o uznávaní a výkone v členských štátoch EÚ.

Spojené kráľovstvo vyjadrilo svoj zámer pristúpiť po skončení prechodného obdobia k Haagskemu dohovoru z roku 2005 o dohodách o voľbe súdu[33] vo vlastnom mene. Dohovor sa bude uplatňovať medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom na dohody o výlučnej právomoci súdu uzavreté po tom, ako dohovor nadobudne platnosť v Spojenom kráľovstve ako v samostatnej zmluvnej strane dohovoru[34].

4. OSOBITNÉ POSTUPY EÚ

V právnych predpisoch EÚ o justičnej spolupráci v občianskych veciach sa stanovujú viaceré osobitné postupy, ako napríklad európske konanie o platobnom rozkaze[35] a európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu[36].

Článok 67 ods. 3 dohody o vystúpení určuje ustanovenia pre príslušné európske konania so zohľadnením začiatku jednotlivých konaní a procesných krokov spojených s jednotlivými konaniami[37]. Napríklad:

- Podľa článku 67 ods. 3 písm. d) dohody o vystúpení sa na európske platobné rozkazy, o ktoré sa požiada pred skončením prechodného obdobia, uplatňuje nariadenie (ES) č. 1896/2006 o európskom platobnom rozkaze.

- Podľa článku 67 ods. 3 písm. e) dohody o vystúpení sa na veci s nízkou hodnotou sporu, pri ktorých bola žiadosť podaná pred skončením prechodného obdobia, uplatňuje nariadenie (ES) č. 861/2007 o európskom konaní vo veciach s nízkou hodnotou sporu.

5. POSTUPY JUSTIČNEJ SPOLUPRÁCE MEDZI ČLENSKÝMI ŠTÁTMI

Právne predpisy EÚ o justičnej spolupráci v občianskych a obchodných veciach stanovujú postupy na uľahčenie justičnej spolupráce medzi členskými štátmi.

---

[33] Tento dohovor podpísala a schválila len EÚ, takže Spojené kráľovstvo bolo viazané týmto dohovorom prostredníctvom svojho členstva v EÚ.

[34] Článok 16 ods. 1 dohovoru.

[35] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1896/2006 z 12. decembra 2006, ktorým sa zavádza európske konanie o platobnom rozkaze (Ú. v. EÚ L 399, 30.12.2006, s. 1).

[36] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 z 11. júla 2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu (Ú. v. EÚ L 199, 31.7.2007, s. 1).

[37] Pokiaľ ide o konkurzné konania, pozri oddiel 6 tohto oznámenia.

Podľa článku 68 dohody o vystúpení sa pred skončením prechodného obdobia uplatňujú tieto akty:

- Nariadenie (ES) č. 1393/2007 o doručovaní písomností[38] sa uplatňuje na súdne a mimosúdne písomnosti, ktoré boli prijaté[39] na účely doručenia pred skončením prechodného obdobia.

  To znamená, že nariadenie (ES) č. 1393/2007 sa už nebude uplatňovať na doručovanie písomností začaté po skončení prechodného obdobia v súvislosti s prebiehajúcim uznaním a výkonom rozsudku podľa nariadenia (EÚ) č. 1215/2012.

- Nariadenie (ES) č. 1206/2001 o vykonávaní dôkazov[40] sa uplatňuje na žiadosti prijaté[41] pred skončením prechodného obdobia.

- Rozhodnutie Rady 2001/470/ES, ktorým sa zriaďuje Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci[42], sa uplatňuje na žiadosti o justičnú spoluprácu, ktoré boli doručené od žiadajúceho kontaktného miesta pred skončením prechodného obdobia.

Po skončení prechodného obdobia členské štáty EÚ už nemôžu na základe právnych predpisov EÚ začať nové postupy justičnej spolupráce zahŕňajúce Spojené kráľovstvo. Naopak, takéto postupy sa budú musieť začať v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi o justičnej spolupráci s tretími krajinami. V niektorých prípadoch sa budú uplatňovať príslušné medzinárodné dohovory, za predpokladu, že EÚ/členské štáty EÚ aj Spojené kráľovstvo sú zmluvnými stranami príslušného dohovoru[43].

---

38 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1393/2007 z 13. novembra 2007 o doručovaní súdnych a mimosúdnych písomností v občianskych a obchodných veciach v členských štátoch (doručovanie písomností) (Ú. v. EÚ L 324, 10.12.2007, s. 79).

39 Prijaté prijímajúcim orgánom, ústredným orgánom štátu, v ktorom sa má doručenie vykonať, alebo diplomatickými zástupcami či konzulárnymi úradníkmi, poštovými službami či súdnymi úradníkmi, úradnými osobami alebo inými príslušnými osobami prijímajúceho štátu.

40 Nariadenie Rady (ES) č. 1206/2001 z 28. mája 2001 o spolupráci medzi súdmi členských štátov pri vykonávaní dôkazov v občianskych a obchodných veciach (Ú. v. ES L 174, 27.6.2001, s. 1).

41 Prijaté dožiadaným súdom, ústredným orgánom štátu, v ktorom sa žiada o vykonanie dôkazu, alebo ústredným orgánom či príslušným orgánom uvedeným v článku 17 ods. 1 nariadenia.

42 Pozri článok 8 rozhodnutia Rady 2001/470/ES z 28. mája 2001 o vytvorení Európskej justičnej siete pre občianske a obchodné veci (Ú. v. ES L 174, 27.6.2001, s. 25).

43 Napríklad pokiaľ ide o medzinárodné únosy detí, žiadosť žiadajúceho ústredného orgánu môže namiesto toho preskúmať dožiadaný ústredný orgán podľa Haagskeho dohovoru z roku 1980 o občianskoprávnych aspektoch medzinárodných únosov detí.

6. PLATOBNÁ NESCHOPNOSŤ

6.1. Hlavné konania začaté pred skončením prechodného obdobia

Podľa článku 67 ods. 3 písm. c) dohody o vystúpení sa nariadenie (EÚ) 2015/848 (nariadenie o konkurznom konaní)[44] uplatňuje na insolvenčné konanie a na žaloby uvedené v článku 6 ods. 1 uvedeného nariadenia za predpokladu, že hlavné konanie sa začalo[45] pred skončením prechodného obdobia[46]. Ak sa v Spojenom kráľovstve začali hlavné konania pred skončením prechodného obdobia a v členskom štáte (štátoch) EÚ sa začali vedľajšie konania, súdy príslušného(-ých) členského(-ých) štátu(-ov) si ponechávajú medzinárodnú právomoc podľa nariadenia (EÚ) 2015/848. Nariadenie sa uplatňuje aj na rozsudky, zmiery alebo predbežné opatrenia vynesené v týchto konaniach. V dôsledku toho sa tieto rozsudky, zmiery alebo opatrenia vzájomne uznávajú medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom bez ďalších formalít a v prípade potreby sa vykonajú v súlade s článkami 39 až 44 a článkami 47 až 57 nariadenia (EÚ) č. 1215/2012.

6.2. Hlavné konania začaté po skončení prechodného obdobia

Po skončení prechodného obdobia už Spojené kráľovstvo nemôže začať konkurzné konanie na základe nariadenia (EÚ) 2015/848.

Členské štáty EÚ naďalej uplatňujú nariadenie (EÚ) 2015/848, pričom Spojené kráľovstvo vnímajú ako tretiu krajinu, na ktorú sa uvedené nariadenie nevzťahuje.

Konkurzné konania začaté v Spojenom kráľovstve po skončení prechodného obdobia už členské štáty EÚ viac neuznávajú podľa nariadenia (EÚ) 2015/848.

7. ĎALŠIE OTÁZKY

7.1. Verejné listiny

Nariadenie (EÚ) 2016/1191 o verejných listinách[47] nie je predmetom dohody o vystúpení.

---

[44] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/848 z 20. mája 2015 o insolvenčnom konaní (Ú. v. EÚ L 141, 5.6.2015, s. 19).

[45] V prípade potreby sa v tretej časti hlave VI dohody o vystúpení („Prebiehajúca justičná spolupráca v občianskych a obchodných veciach“) používa terminológia nástrojov EÚ v občianskych a súdnych veciach. Pokiaľ ide napríklad o vysvetlenie pojmu „konania začaté“, pozri článok 84 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2015/848.

[46] Cieľom je ponechať hlavné konania, vedľajšie konania a žaloby podľa článku 6 ods. 1 nariadenia ako jeden balík.

[47] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/1191 zo 6. júla 2016 o podporovaní voľného pohybu občanov prostredníctvom zjednodušenia požiadaviek na predkladanie určitých verejných listín v Európskej únii a o zmene nariadenia (EÚ) č. 1024/2012 (Ú. v. EÚ L 200, 26.7.2016, s. 1).

Nariadením (EÚ) 2016/1191 sa ruší legalizácia a požiadavka na apostilu medzi členskými štátmi na určité verejné listy (napríklad rodný list) a zároveň sa zjednodušujú ďalšie formality. Uplatňovanie tohto nariadenia nezávisí od dátumu vydania verejnej listiny orgánom členského štátu, ale od dátumu predloženia verejnej listiny orgánom druhého členského štátu. Nariadenie sa preto už nebude uplatňovať na verejnú listinu vydanú orgánmi Spojeného kráľovstva a predloženú orgánom členského štátu EÚ po skončení prechodného obdobia bez ohľadu na dátum jej vydania a obdobie jej platnosti.

Po skončení prechodného obdobia sa bude medzi členskými štátmi EÚ a Spojeným kráľovstvom uplatňovať Haagsky dohovor z roku 1961 o zrušení požiadavky vyššieho overenia zahraničných verejných listín (tzv. dohovor o apostile)[48].

7.2. Právna pomoc

Podľa článku 69 ods. 1 písm. a) dohody o vystúpení sa má na žiadosti o právnu pomoc, ktoré prijal prijímajúci orgán pred koncom prechodného obdobia, uplatňovať smernica Rady 2003/8/ES ustanovujúca minimálne spoločné pravidlá týkajúce sa právnej pomoci pri cezhraničných sporoch[49].

Po skončení prechodného obdobia sa smernica 2003/8/ES už nebude uplatňovať medzi členskými štátmi EÚ a Spojeným kráľovstvom.

V rámci medzinárodného práva neexistuje nástroj, ktorý by sa zaoberal rovnakými záležitosťami ako táto smernica[50]. Po skončení prechodného obdobia sa preto bude na právnu pomoc v cezhraničných sporoch uplatňovať vnútroštátne právo členských štátov EÚ.

7.3. Mediácia

Podľa článku 69 ods. 1 písm. b) dohody o vystúpení sa uplatňuje smernica 2008/52/ES o určitých aspektoch mediácie v občianskych a obchodných veciach[51], ak pred koncom prechodného obdobia strany súhlasili s použitím mediácie po vzniku sporu a ak súd nariadil mediáciu alebo vyzval strany na mediáciu.

7.4. Európsky portál elektronickej justície

Komisia poskytuje prostredníctvom európskeho portálu elektronickej justície informácie o vnútroštátnych systémoch súdnictva[52]. Keďže prebiehajúce

---

48 https://www.hcch.net/en/instruments/conventions/full-text/?cid=41. Jeho zmluvnými stranami sú všetky členské štáty EÚ aj samotné Spojené kráľovstvo.

49 Smernica Rady 2003/8/ES z 27. januára 2003 o zlepšení prístupu k spravodlivosti pri cezhraničných sporoch ustanovením minimálnych spoločných pravidiel týkajúcich sa právnej pomoci pri takýchto sporoch (Ú. v. ES L 26, 31.1.2003, s. 41).

50 Európska dohoda o zasielaní žiadostí o právnu pomoc z roku 1977 sa zaoberá niektorými relevantnými záležitosťami. https://rm.coe.int/1680077322. Zmluvnými stranami tejto dohody sú všetky členské štáty EÚ aj samotné Spojené kráľovstvo.

51 Ú. v. EÚ L 136, 24.5.2008, s. 3.

52 https://e-justice.europa.eu/home.do?action=home&plang=sk.

postupy a konania začaté pred skončením prechodného obdobia budú pokračovať podľa právnych predpisov EÚ, portál elektronickej justície bude do konca roka 2022 uchovávať informácie týkajúce sa Spojeného kráľovstva vrátane dynamických formulárov a informačných listov Spojeného kráľovstva[53].

Informácie o civilnom súdnictve sa nachádzajú na Európskom portáli elektronickej justície a na webovom sídle Komisie venovanom civilnému súdnictvu. Tieto stránky budú v prípade potreby doplnené o ďalšie aktuálne informácie.

Európska komisia
Generálne riaditeľstvo pre spravodlivosť a spotrebiteľov

[53] Informácie sa uchovávajú po diskusiách so Spojeným kráľovstvom.